

2019. március 10. – Nagyböjt 1. vasárnapja – Lk 4,1-13 – Keresem-e a tiszta forrást?

Mozivászonra kívánczó, szépséges képek. Legelőször az Úr műve, a természet, annak pusztá látványa tölti be teljesen a látómezőnket, aztán a szemmel felfogható világ ember alkotta birodalmi látszanak, végül a római vazallus fejedelem, az eredetileg még csak nem is zsidó származású Heródes által felépített grandiózus templom jön be a képbe, annak is szédítő magasságú párkánya. Enyhe szél fúj, ott fönt a párkányon erősebb. Jézust látom, a köntöse zászlóként lobog. Az Ördög nem látszik, csak a hangját hallom. Ugyan ki tudná megmondani, hogy épp milyen alakot öltött, kire, melyikünkre hasonlít?

A jó és a rossz összecsapása valódi drámai szituáció, ami megágyaz a későbbi konfliktusoknak. A konfliktusok pedig, tudjuk jól, hova vezettek, ismerjük a történetet. Minden itt kezdődött? A kísértés sokrétű. A legalapvetőbb emberi szükségletek kielégítésétől a világhatalom megszerzésén át az istentagadásig terjed. A sorrend logikus. Láttunk már ilyen életutakat. A jelenet jól kimunkált, ütős és tanulságos. Még akkor is, ha a nézőtéri bársonyszékből azt mondom, engem ugyan bárki felvihet a hegyre, megmutathatja a világ összes országát, nem érdekel. Egyrészt mert eleve az enyém (is) minden, másrészt pedig soha nem hozott lázba a világi hatalom. Tudok mutatni mást is, súgná a fülembe a kísértő, és könnyen lehet, hogy velem egész más tájat láttat onnan fentről, mint Jézussal. Elbizonytalanodom, hát ez mégis nehezebb, mint elsőre hittem.

Aztán a szentírási szakasz utolsó mondatai gondolkodtatnak el. Az Ördög végső érvként képes magát az Írást is felhasználni arra, hogy Isten ellen fordítsa az embert. Idéz belőle, mégpedig jobb esetben pontosan. Szeretnék hinni az abszolút tiszta forrásban, az írásban, amit ember meg nem hamisíthat, félre nem magyarázhat, aminek mindössze csak egyetlen jól körülírt értelmezése lehetséges. Jó lenne az élet nehéz pillanataiban egyszerűen csak felcsapni a Könyvet. De nem könnyű a megoldás kiolvasása annak, akinek a háta mögött nincs könyvtárnyi tudás, az ókori nyelvek és az ókori kultúrák mélyreható ismerete, és persze az emberi természeté, a magamé mindenekelőtt. Vagy a valódi istenkép nem is a könyvekben van? Mélyebben kell kutakodnom? Magamban? És a bennem lévő istenarc vajon mennyire valódi? Nem formálták-e már át a felismerhetetlenségig a kísértővel folytatott apróbb-nagyobb alkuim? Egyáltalán, keresem-e még a tiszta forrást?

Jézus jól vizsgázott, az Ördög kudarcot vallott. A feladat teljesítve, a dolog kipipálva, gondolhatnánk. De a szakasz utolsó mondata éppen nem erről tudósít. A kísértő nem adja fel. Nincs olyan eszményi állapot, sem a próféták életében, de még Jézuséban sem, hogy nyugodtan hátradőlhetnének, na végre, ezt letudtuk, legalább ezen végérvényesen túlvagyunk. Az utolsó mondat ugyanis így szól: *„Miatán az Ördög minden próbatételt elvégzett, egy időre eltávozott tőle.”* Egy időre! Vagyis nem lehet kétségünk afelől, hogy Jézusnak volt még dolga vele a későbbiekben. Nem lehet kétséges, hogy még nekem is lesz.

Szabó András, Sopron